

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

ירושלים, כ"ה אלול ה'תשס"ט
2009, 14/9/09

לכבוד
חבר הכנסת חיים כץ
יושב ראש ועדת העבודה הרווחה והבריאות
הכנסת

מכובדי;

הנדון: תקנות הספנות (ימאים) (ציוות אוניות בצוות ישראלי) (תיקון), תשס"ט-2009

1. סעיף 30 לחוק הספנות (ימאים), התשל"ג - 1973 (להלן - החוק) קובע: "בכלי שיט ישרתו, ככל האפשר, אנשי צוות ישראליים בלבד". סעיף 34 לחוק מסמיך את שר התחבורה לקבוע הסדרים להבטחת ציוות אוניות ישראליות בצוות ישראלי כאמור, ובין השאר מוסמך שר התחבורה לקבוע תפקידים בכלי שיט, שישרתו בהם אנשי צוות ישראליים בלבד.

2. מתוקף סמכות שר התחבורה לפי סעיף 34 לחוק כאמור, הותקנו תקנות הספנות (ימאים) (ציוות אוניות בצוות ישראלי) (הוראת שעה), התשס"ב - 2002 (להלן - תקנות הציוות). תקנות הציוות עוסקות בהבטחת ציוות אוניות ישראליות בימאים ישראליים, כמתחייב מהצורך בשמירה על קיומה של תשתית לספנות ישראלית, וקובעות חובת ציוות כלהלן:

• באניה הפוקדת נמל ישראלי באופן סדיר ישרתו קברניט ישראלי ו- 6 קצינים ישראליים;

• באניה שאינה פוקדת באופן סדיר נמל ישראלי ישרתו קברניט ישראלי ו- 2 קצינים ישראליים;

• באניה הפוקדת נמל ישראלי באופן סדיר רשאי השר להודות, בהתייעצות עם בעל כלי השיט, כי ייוסף לצוות הבטיחות גם ימאי ישראלי זירוגי מוסמך אחד, בהתחשב בשיקולי הספנות והתפעול של האניה.

בנוסף, לפי סעיף 6(א) לחוק הספנות (כלי שיט זר בשליטה של גורם ישראלי), התשס"ה-2005, חלות הוראותיהן של תקנות הציוות כאמור לא רק על אוניות הרשומות במרשם הישראלי לכלי שיט, אלא אף על אוניות שהן בשליטה של גורם ישראלי הרשומות בפנקס לפי החוק האמור.

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

3. תוקפן של תקנות הציוות אמור היה לפקוע ביום 31.12.08, אולם בהתאם להוראות סעיף 38 לחוק יסוד: הנגסת, הוארך תוקפן של תקנות הציוות עד ליום 23.5.09.

4. מוצע להמשיך ולהסדיר את חובת הציוות במתכונת הקיימת המעוגנת בתקנות הציוות כמפורט בסעיף 2 לעיל.

בהתאמה, מוצע להתקין את תקנות הציוות כהוראה שאיננה מוגבלת בזמן, קרי, לבטל את מעמדן הנוכחי כהוראת שעה הטעונה חידוש מעת לעת וזאת מהטעמים שיפורטו להלן:

4.1 החל משנת 1996, הותקנו תקנות הציוות במתכונת של הוראת שעה, כאשר נושא זה קיבל ביטוי בהחלטות הממשלה בנושא הסובסידיה לספנות הישראלית, אשר ניתנה כל פעם לתקופה של מספר שנים.

מוצע שלא לקשור עוד את תקופת תוקף תקנות הציוות עם תקופת מתן הסובסידיה הממשלתית. (ובהתאם לכך בהחלטת הממשלה מספר 4422 הדנה בנושא שיפור כושר התחרות של הספנות הישראלית, מיום 22.1.2009 הנושא אינו כלול עוד).

גם אם הממשלה תחליט בעתיד שלא לחדש את מתן הסובסידיה לספנות, אין זה רצוי כי מכך ינבע ביטול אוטומטי של תקנות הציוות; הפוך הוא- תוצאת ביטול תקנות הציוות יחזיר חובת ציוות נוקשה יותר מהקבוע בתקנות הציוות הקבועה בסעיף 30 לחוק, של אנשי צוות ישראלים בלבד ככל האפשר, דבר שאינו רצוי.

4.2 קביעת תקנות הציוות במתכונת של הוראת שעה, הטעונה חידוש אקטיבי מידי תקופה, יוצרת בירוקרטיה מיותרת המוטלת על כלל הגורמים המעורבים בהליך התקנת התקנות. ממילא, ככל שיש צורך מקצועי לעדכן את חובת הציוות, מוסמך שר התחבורה לעשות כן, בכפוף להליכי החתימות והאישור הקבועים בסעיפים 34 ו-229 לחוק, ללא תלות בקיומה או בהעדרה של סובסידיה לחברות הספנות. בהתאם לאמור לעיל, הצעת התיקון לתקנות הציוות שבנדון, שנוסחה מצורף בזאת, מבטלת את תקנה 9, הנגבילה כאמור את תוקף תקנות הציוות.

5. (א) סעיף 229(א) לחוק, כי תיקון תקנות הציוות טעון היוועצות בוועדה המייעצת. נושא תיקון תקנות הציוות נדון בוועדה המייעצת אשר הוקמה לפי סעיף 228 לחוק, בישיבתה מיום 7.12.08.

(ב) נוסח הצעת תיקון התקנות המצ"ב, אושר ע"י משרד המשפטים.

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

(ג) סעיף 34 לחוק קובע כי תיקון תקנות הציוות שבנדון, טעון התייעצות עם שר העבודה והרווחה - שר התעשייה, המסחר והתעסוקה (בהתאם להחלטת הממשלה מס' 1 מיום 3.3.2003), ובהתאמה פנייתי אליו מיום כ"ח בניסן התשס"ט (22 באפריל 2009) לצורך חובת היוועצות נענתה על ידו ביום י"ט באייר התשס"ט (13 במאי 2009) ועותק ממנה מצ"ב.

אודה על הנחת התקנות שבנדון אשר נוסחן מצורף בזאת, על סדר יומה של הועדה לאישורה.

בברכה

ישראל כ"ץ

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

העתק: המנהל הכללי
היועצת המשפטית
מנהל רשות הספנות והנמלים

תקנות הספנות (ימאים) (ציוות אניות בצוות ישראלי) (הוראת שעה) (תיקון),

התשס"ט – 2009

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 34 ו-229(A) לחוק הספנות (ימאים), התשל"ג – 1973¹, לאחר התייעצות עם שר התעשית, המסחר והתעסוקה והועדה המייעצת, ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת אני מתקין תקנות אלה:

1. תיקון הכותרת בתקנות הספנות (ימאים) (ציוות אניות בצוות ישראלי) (הוראת שעה), התשס"ב – 2002² (להלן – התקנות העיקריות), בכותרת התקנות העיקריות המלים "הוראת שעה" – יימחקו;
2. ביטול תקנה 9 לתקנות העיקריות – בטלה.

ישראל כ"ץ

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

התשס"ט

13 ביולי 2009

(חמ 1215-3)

¹ ס"ח התשל"ג, עמ' 329.
² ק"ת התשס"ב, עמ' 548; התשס"ד עמ' 101.